Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-1 У. 1070/19
Дана: 27.04.2022. године
Београд

У И М Е Н А Р О Д А

Управни суд, у већу састављеном од судија: Наде Балешевић, председника већа, Весне Слијепчевић и Весне Мартиновић, чланова већа, уз учешће судског саветника Весне Апарац, записничара, одлучујући у управном спору по тужби тужиље АА из ..., коју заступа Ана Јакаб, адвокат из Новог Сада, Радничка 41, ради поништаја решења туженог РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ, ПОКРАЈИНСКОГ ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ, ДИРЕКЦИЈЕ ПОКРАЈИНСКОГ ФОНДА, Нови Сад, број 30-02/181.20-25199 од 08.11.2018. године, у пензијској правној ствари, на нејавној седници већа одржаној дана 27.04.2022. године, донео је

П Р Е С У Д У

Тужба **СЕ УВАЖАВА, ПОНИШТАВА** решење Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције покрајинског фонда у Новом Саду број: 30-02/181.20-25199 од 08.11.2018. године и предмет **ВРАЋА** надлежном органу на поновно одлучивање.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решењем, ставом 1. диспозитива, одбијена је жалба тужиље изјављена против решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијале Бачка Паланка, број 31-181/20-25199 од 16.07.2018. године, којим је одбијен, као неоснован, захтев адвоката Јакаб Ане из Новог Сада, пуномоћника АА из ..., овде тужиље, за доношење

коначног решења о праву на породичну пензију.

Тужбом, поднетом Управном суду 19.12.2018. године, тужиља је оспорила законитост три другостепена, коначна решења туженог органа и то решење број: 30-02/181.20-25199 од 07.11.2018. године, решење број: 30-02/181.20-25199 од 08.11.2018. године и решење број: 30-02/181.20-25199 од 09.11.2018. године, па је суд поступак по наведеној тужби раздвојио, тако што је у предмету У. 22745/18 настављен поступак за поништај решења број: 30-02/181.20-25199 од 07.11.2018 . године, у односу на решење број 30-02/181.20-25199 од 08.11.2018. године формиран предмет У. 1070/19, а у односу на решење број 30-02/181.20-25199 од 09.11.2018. године формиран предмет У. 1071/19.

Поднетом тужбом, тужиља оспорава законитост решења туженог органа, број 30-02/181.20-25199 од 08.11.2018. године, због погрешне примене материјалног права, повреде правила поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и одлуке о трошковима поступка. Наводи, да је 05.06.2018. године поднела захтев за доношење коначног решења о праву на породичну пензију, јер јој је привремено решење донето још 12.07.2010. године, а посебно имајући у виду инструкцију за примену члана 120. Закона о пензијском и инвалидском осигурању која упућује на примену рокова застарелости у складу са чим су све филијале биле дужне да по службеној дужности изврше преиспитивање застарелог дуга и законитост даљег вршења обустава пензија по том основу. Истиче, да је оспорено решење нејасно, односно да из образложења решења произлази да су дуговања за неплаћене доприносе делимично застарела, односно да на основу Мишљења Министарства финансија број 401-00-2413/2014-04 од 14.04.2015. године које гласи: “Рок застарелости права Пореске управе на утврђивање и наплату доприноса за обавезно социјално осигурање застарева за пет година од дана када је застарелост почела да тече, тј.од првог дана наредне године од године у којој је требало утврдити ту обавезу, односно од првог дана наредне године од године у којој је та обавеза пореског дужника доспела на плаћање. Право Пореске управе на утврђивање и наплату доприноса за обавезно социјално осигурање, независно од тога да ли је било прекида или застоја рока застарелости, увек застарева у року од десет година од истека године у којој је ту обавезу требало утврдити или наплатити", остаје нејасно тумачење у образложењу решења када се наводе и разврставају доприноси које је “утврдио Фонд", односно “утврдила пореска управа”, јер принудну наплату врши само ПИО Фонд, па тужилац као неука странка нема увида ко је утврдио доприносе, нити ко врши обрачун, јер је једино јасно ко му наплаћује дуговање, али није јасно у ком износу и са којим каматама, без обзира што је дуг у претежном делу застарео. Указује, да се из оспореног решења не може утврдити колики је њен дуг, колико је исплатила, нити колики је износ камате наплаћен до сада, јер је у привременом решењу дуг обрачунат са каматом на дан доношења привременог решења, па се камата и даље обрачунава на овако добијени износ дуга што је незаконито, јер се обрачунава камата на камату о чему тужиља никада није добила адекватно образложење, нити обрачун, да би се решење на законом прописан начин могло преиспитати, иако је по службеној дужности у складу са Инструкцијом ПИО Фонда био дужан да донесе решење у том смислу. Наводи, да је оспорено решење донело неовлашћено лице и цитира одредбу члана 39. Закона о општем управном поступку. Сматра, да оспорено решење не даје одговор на наводе жалбе, ни образложење за неблаговремено поступање првостепеног органа, услед чега су настали трошкови за странку, односно да тужени орган жалбене наводе у

претежном делу упорно игнорише. Налази, да је недоношењем коначног решења о пензији првостепени орган лишио тужиљу права на жалбу, као основног принципа управног поступка. Истиче, да је одбијајући њен захтев од 05.06.2018. године првостепени орган извршио повреду члана 32. Закона о општем управном поступку, јер није обезбедио уредно и квалитетно, под једнаким условима остваривање права грађана и задовољавање потреба корисника, и да би тужени, уместо оспоравања жалбених навода, требало да даје инструкције првостепеним органима о спровођењу и примени Закона о општем управном поступку. Даље наводи, да у оспореном решењу нису дати јасни и разумљиви разлози, односно да наводи из образложења оспореног решења не упућују на одлуку из диспозитива оспореног решења, као и да су повређене одредбе Закона о општем управном поступку по којима се морају ценити сви наводи жалбе. Предлаже, да суд тужбу уважи, оспорено решење поништи и предмет врати туженом органу на поновни поступак и одлучивање, као и да обавеже туженог да јој накнади трошкове управног спора за састав тужбе у износу од 16.500,00 динара, у року од 15 од дана пријема пресуде.

У одговору на тужбу тужени орган је остао при разлозима изнетим у образложењу оспореног решења и предложио да суд тужбу одбије као неосновану.

Управни суд је одлучивао без одржавања усмене јавне расправе, у складу са одредбом члана 33. став 2. Закона о управним споровима, па је испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, сагласно одредби члана 41. став 1. истог закона, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списа предмета ове управне ствари, нашао да је тужба основана.

Из списа предмета и образложења оспореног решења произлази, да је Јакаб Ана из Новог Сада, пуномоћник тужиље, дана 05.06.2018. године, првостепеном органу поднела захтев за доношење коначног решења о праву на породичну пензију за тужиљу. Привременим решењем Филијале Бачка Паланка, број 31-181/20-25199 од 12.07.2010. године, тужиљи је утврђено право на породичну пензију почев од 05.03.2010. године, уз обуставу 1/3 пензије до намирења неуплаћених доприноса за период од 01.01.2004. године до 04.03.2010. године. Како тужиља на дан 05.06.2018. године није измирила неуплаћене доприносе за наведени период, првостепени орган је нашао да се не може донети коначно решење о праву на породичну пензију, и позивајући се на одредбу члана 120. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, захтев одбацио као неоснован. Тужени орган је оспореним решењем одбио жалбу тужиље изјављену против првостепеног решења налазећи да је правилно и на закону засновано, уз образложење да је решење о коначном износу породичне пензије могуће донети тек након извршене уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за целокупан период осигурања, а с обзиром да у конкретном случају нису измирени доприноси за целокупан период осигурања умрлог осигураника ББ, тужени орган је оценио да правостепени орган није могао донети решење о коначном износу породичне пензије тужиље и да је правилно одлучио када је одбио захтев за доношење коначног решења. Тужени орган је одбио захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног управног поступка и одлучио као у ставу 2. диспозитива оспореног решења, налазећи да нема места примени одредбе члана 85. став 2. Закона о општем управном поступку, јер је поступак покренут по захтеву тужиоца, а не по службеној дужности.

Одредбом члана 141. став 3. Закона о општем управном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18) пропрописано је да диспозитив садржи кратку и јасну одлуку. По потреби, може се поделити у више тачака. У посебне тачке уносе се рок, услов или налог, кад их решење, у складу са законом, садржи, назнака да жалба не одлаже извршење решења и одлука о трошковима поступка. Ставом 4. истог члана закона, прописано је да образложење мора да буде разумљиво и да садржи кратко излагање захтева странке, чињенично стање и доказе на основу којих је оно утврђено, разлоге који су били одлучујући код оцене сваког доказа, прописе и разлоге који, с обзиром на утврђено чињенично стање, упућују на одлуку из диспозитива и разлоге зашто није уважен неки захтев или предлог.

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари, по налажењу Управног суда, тужбом се основано оспорава законитост решења туженог органа. Из садржине решења првостепеног органа произлази да је диспозитивом тог решења, одбијен захтев адвоката Јакаб Ане из Новог Сада, пуномоћника АА из ..., овде тужиље, за доношење коначног решења о праву на породичну пензију, као неоснован, и истовремено у образложењу решења првостепени орган наводи да се сходно члану 120. Закона о пензијском и инвалидском осигурању, захтев одбацује као неоснован. С обзиром да се у управном поступку одлучује о захтевима странака, а не пуномоћника који поступа у име и за рачун странке, као и да је нејасно да ли је захтев у конкретном случају одбијен или одбачен, не може се прихватити образложење туженог органа да је ожалбено решење правилно и законито. Поред тога, тужени није одговорио на наводе жалбе којима је тужиља указивала да је диспозитив првостепеног решења нејасан, неразумљив и контрадикторан образложењу. С обзиром на изнето, оспорено решење је донето уз повреду одредбе члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку, јер дати разлози не упућују на одлуку у диспозитиву, у вези са чланом 168. став 2. истог закона, којим је прописано да другостепени орган испитује постојање разлога за побијање решења који су наведени у жалби, а по службеној дужности испитује постојање разлога за поништавање из члана 183. став (1) тач. 1)-6) овог закона и надлежност првостепеног органа.

Управни суд је ценио наводе тужбе којима се указује да је оспорени акт донело неовлашћено лице и оценио их као неосноване. Наиме, тужени орган се у уводу решења позвао на овлашћење директора Покрајинског фонда број 30-01/110.2-27-7/17 од 31.01.2017. године, којим је руководилац органа овластио службено лице за поступање у управној ствари, и тиме поступио у складу са одредбом члана 39. став 1. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 18/16).

У поновном поступку надлежни орган ће отклонити повреду правила поступка на коју му је указано овом пресудом и донети нову, на закону засновану одлуку, са јасним образложењем које упућује на одлуку дату у диспозитиву, при чему ће дати јасну и правилну оцену свих навода жалбе.

На основу изнетих разлога, ценећи да је оспореним решењем повређен закон на штету тужиоца, Управни суд је одлучио као у ставу 1. диспозитива пресуде, применом одредби члана 40. став 2. и члана 42. став 1. Закона о управним споровима, с тим што је

надлежни орган везан правним схватањем суда и примедбама суда у погледу поступка, према одредби члана 69. став 2. Закона.

Суд није одлучивао о захтеву тужиље за накнаду трошкова управног спора на име награде адвокату за састав тужбе, јер је пуномоћник тужиље једном тужбом оспорио више аката (решења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Дирекције Покрајинског фонда, Нови Сад, број: 30-02/181.20-25199 од 07.11.2018. године, број: 30-02/181.20-25199 од 08.11.2018. године и број: 30-02/181.20-25199 од 09.11.2018. године), па је суд тужбу фотокопирао и поступке по тужби раздвојио, а у предмету број III-7 У. 1071/19 трошкови на име састава тужбе су признати и досуђени.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 27.04.2022. године, III-1 У. 1070/19

Записничар
Весна Апарац, с.р.

Председник већа-судија
Нада Балешевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ТТ